

พัฒนาการและทิศทางของโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์ในประเทศไทย

นางสาวมนฤดี ธาดาอำนวยการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2539
ISBN 974-636-350-6
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A DEVELOPMENT STUDY OF MULTIPLEX THEATRES IN THAILAND

Miss Monrudee Tadaamnuaychai

A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-350-6

มณฑล ชาติบ้านนวยชัย : พัฒนาการและทิศทางของโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์ใน
ประเทศไทย (A DEVELOPMENT STUDY OF MULTIPLEX THEATRES IN THAILAND)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.สุธี พลพงษ์, 177 หน้า. ISBN 974-636-350-6.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการและทิศทางของโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์
ในประเทศไทย รวมทั้งวิเคราะห์ถึงวิธีการส่งเสริมการตลาดของโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์

ผลการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า โรงภาพยนตร์ในประเทศไทยนั้นได้มีการ
พัฒนาเรื่อยมาจนกระทั่งในยุคปัจจุบันคือ ยุคของโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรง
ภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์เกิดขึ้นในประเทศไทยมี 3 ปัจจัยหลักๆ คือ ปัจจัยทางด้านผู้ประกอบการโรง
ภาพยนตร์ ปัจจัยด้านภาพยนตร์ซึ่งเป็นสินค้าสำคัญของโรงภาพยนตร์และปัจจัยทางด้านผู้ชมภาพยนตร์และ
ยังพบว่า วิธีการส่งเสริมการตลาดมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้ผู้ชมยอมรับโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์ ทั้งนี้
การใช้วิธีการส่งเสริมการตลาดของโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ชม
ไปชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์มากขึ้น และเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับโรงภาพยนตร์ระบบ
มัลติเพล็กซ์

จากการสำรวจพฤติกรรมผู้ชมภาพยนตร์พบว่า ผู้ชมส่วนใหญ่นิยมเป็นสมาชิกบัตรที่ทางโรงภาพยนตร์
จัดทึกขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือ ซื้อสินค้า อาหารแล้วได้รับส่วนลดในการซื้อบัตรชมภาพยนตร์หรือได้รับบัตร
ชมภาพยนตร์ฟรี และผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการตลาดมากคือ เพศหญิง อายุระหว่าง 16-20 ปี มีรายได้
ต่ำกว่า 5,000 บาท การศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นนักเรียน นักศึกษา และเป็นผู้ที่ไปชมภาพยนตร์บ่อยครั้ง
มากกว่ากลุ่มอื่นๆ

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อผู้จัดทำ ผศ.สุธี พลพงษ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C850618 : MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: DEVELOPMENT / THAI / THEATRES

MONRUDEE TADAAMNUAYCHAI : A DEVELOPMENT STUDY OF MULTIPLEX
THEATRES IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSIST.PROF.SUTHEE
POLPONG, 177 pp. ISBN 974-636-350-6.

This research was aimed at investigating the development and directions of multiplex theatres in Thailand. Its focus was also on an analysis of their sales promotion strategies through in-depth interviews of exhibitors.

Results demonstrated that theatres in Thailand developed from stand alone to multiplex systems. The development was influenced by three main factors, owners, films and audiences of this type of the theatres. It was also found that sales promotion strategies play a vital role in popularizing movie attendants to these theatres at a faster pace. Most theatre owners launch various promotion projects to establish good images of their theatres.

Findings from the survey showed that smartcard membership was the most successful strategy for the sales promotion. Discount movie tickets given by the restaurants inside shopping malls were likely help to promote frequent visits of the multiplex theatres. The most frequent audiences were found to be female of 16-20 years of age group, university graduates that have income lower than 5,000 baht.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติกร *นิติกร*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ศาสตราจารย์*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง“พัฒนาการและทิศทางของโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์ในประเทศไทย” นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธี พลพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ซึ่งได้ให้คำแนะนำที่ถูกต้องในการทำวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงและขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาติ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ คุณเฮนรี ทราน และอาจารย์รัตนา ศรีชนะชัยโชค กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ สละเวลาให้คำแนะนำในการแก้ไขและตรวจดูวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ผู้วิจัยได้ซักถามและนำข้อมูลมาประกอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนๆภาควิชาการ สื่อสารมวลชนทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์และช่วยให้กำลังใจกับผู้วิจัยเสมอมา

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดาซึ่งได้ให้ทุนสนับสนุนการศึกษาและกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยโดยตลอด ขอขอบคุณพี่ชายซึ่งเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญที่ทำให้เกิดวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้น ขอคุณร้องสาวและน้องชายที่ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลและจัดทำวิทยานิพนธ์รวมทั้งกำลังใจที่มีให้กับพี่สาวเสมอมา ขอขอบคุณหลายๆที่นารักทุกคนที่ช่วยสร้างสรรคให้ชีวิตของผู้วิจัยมีค่ายิ่งขึ้น

มนฤดี ธาดาอำนาจชัย

มีนาคม 2540

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหานำวิจัย.....	14
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	14
1.4 ขอบสันนิษฐาน.....	14
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	15
1.6 นิยามศัพท์.....	15
1.7 ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	16
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
2.1 แนวคิดเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการของโรงภาพยนตร์.....	17
2.2 แนวคิดเรื่องกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาด.....	25
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	33
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
3.4 กรอบในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
3.5 การนำเสนอข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 พัฒนาการของโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์ในประเทศไทย.....	39
4.1 พัฒนาการของโรงภาพยนตร์ตามเทคโนโลยีหรือพัฒนาการของ ภาพยนตร์.....	39
4.2 พัฒนาการของโรงภาพยนตร์ตามบริบททางสังคม.....	42
4.3 จุดกำเนิดของโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์.....	55
4.4 รูปแบบของโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์ในประเทศไทย.....	58
4.5 ปัจจัยที่ทำให้เกิดโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์ในประเทศไทย.....	61
4.6 ปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์.....	69
4.7 ประโยชน์ที่ผู้ชมได้รับจากโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์.....	78
4.8 ทิศทางของโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์ในประเทศไทย.....	80
5 วิธีการส่งเสริมการตลาดที่ใช้ในโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์.....	85
5.1 วัตถุประสงค์การใช้วิธีการ.....	86
5.2 ผลที่ผู้ประกอบการได้รับ.....	97
6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	129
6.1 สรุปผล.....	130
6.2 อภิปรายผล.....	139
6.3 ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	142
6.4 ข้อจำกัดในงานวิจัย	143
6.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	144
รายการอ้างอิง.....	145
ภาคผนวก.....	149
ประวัติผู้เขียน.....	177

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
4.1	ลักษณะที่แตกต่างระหว่างโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์และโรงภาพยนตร์แบบโรงเดี่ยว.....	51
4.2	ความแตกต่างระหว่างโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์และมินิเธียเตอร์.....	54
5.1	แสดงพฤติกรรมชมภาพยนตร์จำแนกตามเพศ	98
5.2	แสดงพฤติกรรมชมภาพยนตร์จำแนกตามอายุ	99
5.3	แสดงพฤติกรรมชมภาพยนตร์จำแนกตามระดับการศึกษา	99
5.4	แสดงพฤติกรรมชมภาพยนตร์จำแนกตามรายได้	100
5.5	แสดงพฤติกรรมชมภาพยนตร์จำแนกตามอาชีพ	101
5.6	การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่ทางโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์จัด.....	102
5.7	การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการตลาดจำแนกตามเพศ	103
5.8	การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการตลาดจำแนกตามอายุ	104
5.9	การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการตลาดจำแนกตามรายได้	105
5.10	การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการตลาดจำแนกตามระดับการศึกษา	106
5.11	การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการตลาดจำแนกตามอาชีพ	107
5.12	การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการตลาดจำแนกตามพฤติกรรมชมภาพยนตร์	108
5.13	การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการตลาดจำแนกตามโรงภาพยนตร์ระบบมัลติเพล็กซ์ที่ไปชม	109
5.14	แสดงแหล่งข้อมูลกิจกรรมจำแนกตามเพศ	110
5.15	แสดงแหล่งข้อมูลกิจกรรมจำแนกตามอายุ	111
5.16	แสดงแหล่งข้อมูลกิจกรรมจำแนกตามระดับการศึกษา	112
5.17	แสดงแหล่งข้อมูลกิจกรรมจำแนกตามรายได้	113
5.18	แสดงแหล่งข้อมูลกิจกรรมจำแนกตามอาชีพ	114
5.19	แสดงแหล่งข้อมูลกิจกรรมจำแนกตามพฤติกรรมชมภาพยนตร์	115
5.20	แสดงสาเหตุที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามเพศ	116
5.21	แสดงสาเหตุที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามอายุ	116

ตารางที่		หน้า
5.22	แสดงสาเหตุที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามระดับการศึกษา	117
5.23	แสดงสาเหตุที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามรายได้	118
5.24	แสดงสาเหตุที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามอาชีพ	118
5.25	แสดงสาเหตุที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามพฤติกรรมการชมภาพยนตร์	119
5.26	แสดงสาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามเพศ	120
5.27	แสดงสาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามอายุ	120
5.28	แสดงสาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามระดับการศึกษา	121
5.29	แสดงสาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามรายได้	122
5.30	แสดงสาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามอาชีพ	123
5.31	แสดงสาเหตุที่เข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามพฤติกรรมการชมภาพยนตร์	123
5.32	แสดงความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรม	124
5.33	แสดงประโยชน์ที่ได้รับจากมัลติเพล็กซ์จำแนกตามเพศ	125
5.34	แสดงประโยชน์จำแนกตามอายุ	125
5.35	แสดงประโยชน์จำแนกตามระดับการศึกษา	126
5.36	แสดงประโยชน์จำแนกตามรายได้	127
5.37	แสดงประโยชน์จำแนกตามอาชีพ	127
5.38	แสดงประโยชน์จำแนกตามพฤติกรรมการชมภาพยนตร์	128